

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Maa- ja metsätalousministeriö

Pello 20. syyskuuta 2013

kirjaamo@mmm.fi

Viite : Lausuntopyyntö 1689/443/2013

Kalastusmahdollisuudet 2014 – lausunto Komission ehdotuksesta lohien ja jokivarsien ihmisten näkökulmasta

”Elollisten vesiluonnonvarojen säilyttämisestä ja kestävästä hyödyntämisestä yhteisessä kalastuspolitiikassa 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2371/2002 mukaisesti olisi toteutettava toimenpiteitä, jotta varmistettaisiin elollisten vesiluonnonvarojen hyödyntäminen talouden, ympäristön ja sosiaalisten tekijöiden kannalta kestävin edellytyksin. Tärkeä väline näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on kalastusmahdollisuuksien vuosittainen vahvistaminen suurimpien sallittujen saaliiden (TACit), kiintiöiden ja pyyntiponnistusrajoitusten muodossa.

Tämän ehdotuksen tavoitteena on vahvistaa Itämeren kaupallisesti tärkeimpien kalakantojen kalastusmahdollisuudet jäsenvaltioille vuodeksi 2014. Vuosittain tehtävien TACEja jakiintiöitä koskevien päätösten yksinkertaistamiseksi ja selventämiseksi on Itämerenkalastusmahdollisuudet vahvistettu vuodesta 2006 alkaen erillisellä asetuksella.”

Merikalastuskiintiöiden yhteydessä Komissio puhuu taloudesta, ympäristöstä ja sosiaalisista tekijöistä, mutta ei ota huomioon faktaa, että lohi on jokinen luonnonvara, ja että taloudellisesti, biologisesti ja sosiaalisesti lohi voitaisiin hyödyntää lohijokia kalastamalla paremmin kuin merellisiin kalastuskiintiöihin. Lohipolitiikan suurin virhe on ollut se, että lohta on hallinnoitu viljeltynä merikalana. Siitä huolimatta, että lohi on jokinen luonnonvara, lohien merikalastuskuolevuus on pahimmillaan ollut suurempi kuin 98 prosenttia!

Lohien merelliset kiintiöt perustuvat aikaan, jolloin kalastettavat lohet olivat pääosin kylvettyjä lohia, merilaiduntamisen tulosta. Sen seurauksesta kaikki merialueilla syönnöstävät lohet on pyritty kalastamaan mahdollisimman tehokkaasti. Lohikiintiöt on jaettu Itämeren ympärysvaltojen kesken pysyvästi ylisuurina lähinnä avomerikalastuksen muutaman huippuvuoden saalishistorian perusteella. Ajan henkeä kuvastaa se, että Tanska, jolla ei ole yhtään Itämereen laskevaa lohijokea, sai yli 20 prosentin kiinteän saalisosuuden. Tanska pitää osuuttaan saavutettuna etuna, vaikka osuuden kuuluisi olla puhdas nolla. On kansallinen häpeä, että Suomi ei ole rohkennut kyseenalaistaa harjoitettua luonnonjärjestyksen vastaista menettelytapaa unionin kalastuspolitiikkaa uudistettaessa. Eduskunnan selkeä viesti jäi välille. – Siirtymisessä kantakohtaiseen kalastukseen on päästy eteenpäin, mutta lohien sekakantakalastukseen perustuvat lohikiintiöt estävät kehityksen. Merelle jaetusta lohikiintiöistä on päästävä eroon. Lohikantoja voidaan kestävästi kalastaa vain jokikohtaisina kantoina

Tornionjokeen nousi $\approx$ 60 000 lohta; sinänsä kohtuullinen määrä, mutta edellisestä vuodesta taantunut määrä kertoo samalla lohen huonosta menestyksestä merivaelluksella, kun paluuprosentti jää selvästi alle viiden. Suomen lohikiintiöt jäivät täyttymättä.

Koska rakenteelliset uudistukset ovat hitaita ja lohikiintiöt määrätään merikalastuksessa ensi vuodeksikin, tulee kiintiöt asettaa riittävän matalalle tasolle. Kunkin lohikannan hoito ja kalastus tulee mahdollisimman suuressa määrin suunnata YK:n merilaissa määritellyille alkuperävaltioille. On otettava huomioon myös se, että tuhatvuotisen pyyntihistorian vuoksi jokivarsien lohenkalastus on ankkuroitunut jokivarsien asukkaille tavalla, jota suojaa unionin perusoikeuskirja. Mitä pienempi merikiintiö asetetaan, sitä paremmin merilain 66 artikla ja Euroopan Unionin perusoikeuskirjan 17 artikla toteutuvat.

Kansainvälinen Merentutkimusneuvosto ICES ja Unionin alainen STECF joutuvat jäsenvaltioidensa sitomina suosittamaan mahdollisimman korkeaa (MSY) saalista merikalalle. Näillä tieteellisillä elimillä ei ole mahdollisuutta poiketa tästä lohen osalta. Ne eivät voi ottaa kantaa siihen, että lohenkalastus palautettaisiin jokivarsille. Näiden tahojen esittämää neuvoa lohikiintiöksi voi pitää vallitsevissa oloissa maksimina. Vuosi 2012 osoitti, että oli Suomen kansallinen etu, että Itämeren lohikiintiötä pudotettiin kerralla 51 prosenttia. Se toi lisää lohia Suomen rannikolle ja jokiin.

EDELLÄ OLEVAN PERUSTEELLA jokiseura vaatii lohen osalta selkeämpiä toimia kantakohtaiseen kalastukseen siirtymisessä. Tornio-Muoniojokiseura katsoo, että tieteellisten elinten neuvo on paras saavutettavissa oleva kompromissi vuoden 2014 lohikiintiöiksi.

Euroopan unionissa ei ole prosessia, jossa jokivarsien kalastus otettaisiin samalla huomioon merikalaskiintiöstä päätettäessä. Merikiintiöistä päätettäessä ei oteta huomioon jokivarsien vanhaa kulttuuria eikä alkuperäisväestön ihmisoikeuksia. Nykyisellään Lohen merikalastuskiintiöistä päättäminen on syrjivä prosessi. Itämeren lohisaalis parin miljoonan euron saalisarvolla ei ole niin suuri yleinen etu, että toisten ihmisoikeudet ja omaisuuden voi sillä perusteella mitätöidä.

Komission ehdotukseen on etuoikeutettuna ottanut kantaa BSRAC alueellisen asianomistajan ominaisuudessa. EK on muodostanut tämän merellisen aluekomitean lausumaan merikalastusasioissa. Tämä on sinänsä hyvä asia, MUTTA komissio ei käytännössä huomioi sitä, että lohi poikkeaa sekä biologisesti että kalastuskulttuuriltaan kaikista muista kiintiöidyistä kaloista.

On jo korkea aika tunnustaa se tosiseikka, että lohi on jokinen luonnonvara, jonka kalastushistoria on jokikalastuksessa. Lohen todelliset asianomistajat ovat lohijokivarsilla. Ruotsissa on tunnustettu lohenkalastus jokivartisten talojen omaisuudeksi ja kytkeytyy rannan omistukseen. Suomessa vastaava selvitys on käynnistymässä. Edellytämme, että komissio ottaa jatkossa erikseen huomioon varsinaisten asianomistajien, lohijokivarsien ihmisten, edun ja mielipiteen, kun se käsittelee lohen kalastuskiintiöitä. Kalastuskiintiöitä koskien valtioneuvoston oikeuskansleri on kiinnittänyt huomiota jokivartisten oikeuksiin sillä perusteella, että samaa resurssia kalastetaan sekä merellä, että jokikalastuksena.

Anadromisten kalojen kalastusmahdollisuudet voidaan toteuttaa kestävästi vain kantakohtaisella kalastuksella merilain 66 artiklaa noudattaen.

Kunnioitavasti

Kalervo Aska

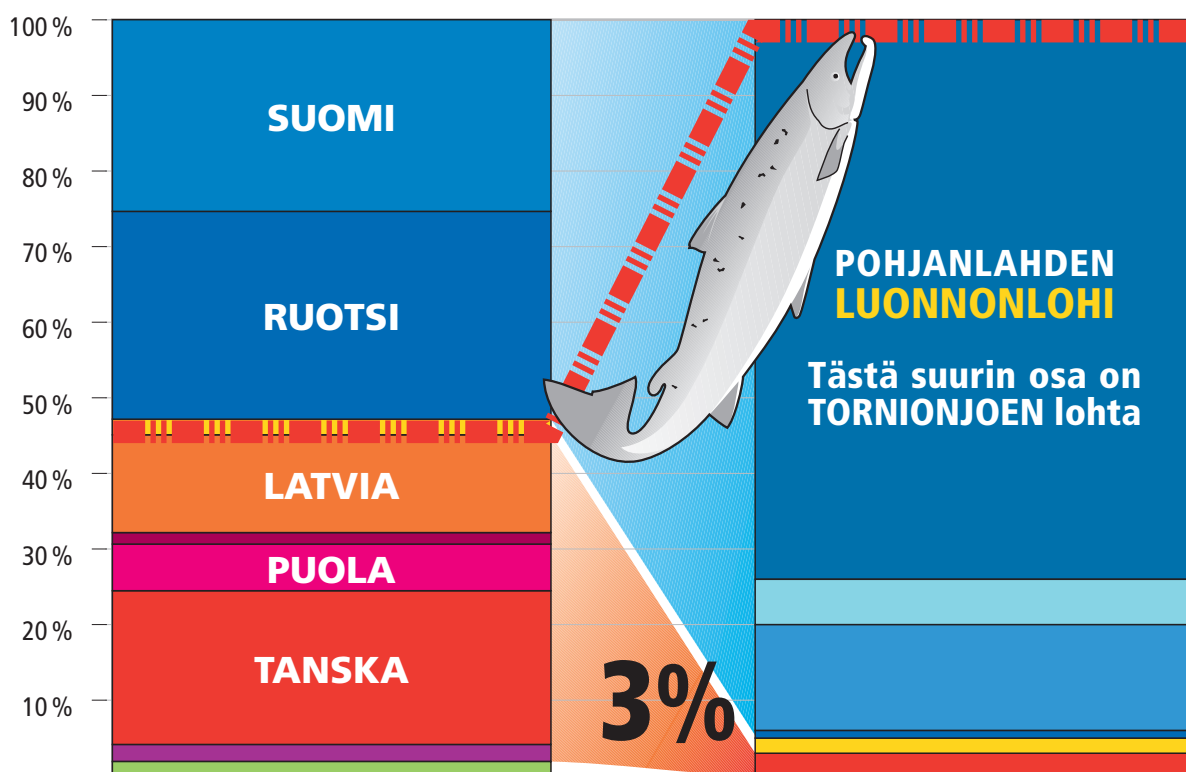
jokiseura@tornionjoki.fi www.jokiseura.fi

LOHEN AMMATTIKALASTUS ITÄMEREN PÄÄALTAALLA

LOHIKIINTIÖT ja RAPORTOIDUT SAALIIT 2010

MAA	KIINTIÖJAKO-OSUUS % Sub.div.22-31	LOHIKIINTIÖ 2010	SAALIS 2010 Sub.div.22-29	SAALISOSUUS %
 Suomi	25,3485 %	76 031 kpl	9 227 lohta	10,91 %
 Ruotsi	27,4783 %	82 420 kpl	37 475 lohta	44,32 %
 Viro	2,0660 %	6 197 kpl	396 lohta	0,47 %
 Latvia	12,9300 %	38 783 kpl	1 092 lohta	1,29 %
 Liettua	1,5200 %	5 594 kpl	408 lohta	0,48 %
 Puola	6,1670 %	18 497 kpl	5 718 lohta	6,76 %
 Tanska	20,3287 %	60 975 kpl	29 637 lohta	35,05 %
 Saksa	2,2617 %	6 784 kpl	606 lohta	0,72 %
 Venäjä	1,9000 %			
Yht.	100,0000 %	294 246 kpl	84 559 lohta	100,00 %

EU:n LOHIKIINTIÖT SUHTEUTETTUNA ICES:n TUTKIMUSTIETOOON LOHISAALIIN OSAKANTAJAKAUMASTA

KUINKA TÄMÄ ON OIKEIN ?!

Itämeren pääaltaalla kalastavilla EU mailla, jotka tuottavat vain 3% pyytämistään lohista, on suurempi kuin 43% laillinen osuus kaikkiin Itämeren lohiin mukaanlukien Pohjanlahden lohet, jotka muodostavat 93% pääaltaan lohisaaliista.

- Pohjanlahti, luonnonlohi **74%**
- Pohjanlahti, viljelty FIN 5%
- Pohjanlahti, viljelty SWE 14%
- Pääallas, luonnonlohi SWE 1%
- Suomenlahti, viljelty 2%
- Pääaltaan lohi MUUT 3%

TANSKASSA EI OLE LOHIJOKIA. Vaikka Tanska ei ole koskaan investoinut kolikkoakaan Itämeren luonnonlohikantojen hyväksi, Tanskalla on suuri 20% laillinen osuus Itämerellä vaeltaviin lohiin. Vuonna 2010 Tanskan lohisaaliissa oli yli 13 000 kpl Tornionjoen lohta, samalla kun joelta saatiin vain 4 000 lohta. Tornionjokeen palasi kudulle vain 17 000 lohta, kun yksistään Itämeren pääaltaan merisaalissa oli enemmän kuin 37 000 Tornionjoen luonnonlohta. Vieläkin enemmän Pohjanlahden jokien luonnonlohia tapetaan laittomassa kalastuksessa ammattimaisin välinein joka vuosi. Lohenkalastus merialueilla on lopetettava! **OLKAA REILUJA – JÄTTÄKÄÄ JOKIEMME LOHET RAUHAAN.**